

[Transcript] 5:59 / Proč je kokain problém

Ford Puma a Kuga jsou vozi kategorie SUV, do kterých se dobře nasedá a řidič má přehled odění před sebou.

Ford Puma zaujme svou kompaktností a větší Kuga s variabilním zavazadlovým prostorem je navíc k dispozici s hybridním pohonem.

Rezervujte si dvoudenní testovací jízdu na Ford skladem CZ.

Průvodem chci dělat, že aktuální situace, kterou ještě více než dříve, řešíme mě velmi mrzí.

Prímátorka Brna, Marketa Van Kovác o DS obhájila své se trvání ve funkci.

Poté, co se na veřejnosti objevila její fotografie s bídým práškem. Pravděpodobně drogou.

Chtěla bych říct, že jež minuli týden poté, co byla fotografie zveřejněná, jsem podstoupila test na drogi.

Dnešního dne jsem dostala písemné vyhotovení výsledku, ten test je negativní.

Van Kovác a její náměstek Robert Kernel čelili kritice a výzvám k rezignaci.

Popořila je ale vlastní strana i Brněnská koalice. Radnice tak pokračuje dál v nezměněné podobě.

Debatu o tom zdáje akceptovatelné, aby politici užívali tvrdé drogy, jako například kokain, nicméně pokračuje dál.

Jak velkou silou obchodu kokainem Česko zasahuje? Čím si tu droga získala oblibu?

A jaká stopa za ní po cestě k tuzemským zákazníkům zůstává? Jaké zákony a bariéry musí zločinecké organizace prolomit, aby drogu dostali na trh?

Je čtvrtek desátého srpna. Tady Jelenka Kabrhelová a pět padesát devět. Spravodajský pulpkást se znam zpráv.

Můžete prosím ještě říct vstete v té situaci, které jste dala velký vypocení, byste věděli, že tam je, či tam natrá droga mŕví silou kokainŕm?

Dívejte, jak jsem říkala, jako já to nemŕžu ani potvrdit, ani vyloučit a jedine, co k tomu je, ještě chci říct, že ta situaci mě opravdu velmi brezi.

Dále bych chtěla UVS, protože ty dotazy také padali, že jsem byla již kontaktová na Policii České republiky, v přednětné věci jsem podala vysvětlení.

I s ohledem na tuto skutečnost, nyní tedy považují závhodné se k té situaci dále nevyadřovat a to doby, než bude prošetření ukončit.

Miroslav Nožina je sociálním antropologem a výzkumným pracovníkem ustavŕ mezinárodních vztahŕ v Praze. Dobrý den.

Dobrý den.

Pane docente, případ Brněnské primátorky, Markety Vaňkové z ODS, která byla zachycená na fotografii s bílým práškem, pravděpodobně kokainem, rozběhnul debatu o užívání téhle drogy v Česku.

Kokain patří k nejoblíbenějším drogám, jak se ukázalo. Vy se jako výzkumný pracovník dlouhodobě věnujete sledování drog z geopolitické i společensko-kulturní perspektivy.

Dá se říct, jak výrazní fenomen kokain v Česku představuje?

Tak v Česku, to byla dlouho taková řetněme, spíš okrajová droga, protože ona u nás byla vždy dražší.

Takže, když se uděláme na situaci, tak do roku 1989 jsme měli jediného kokainistou lečeného.

U nás po roce 1989, když se odevřeli hranice, tak jsem začal kokain přicházet, ale hlavně transitoval. To znamená, přecházel přez nás z těch produkčních oblastí, přecházel do západní Evropy.

Tady se přijeliš neuchytil, protože bu vždycky konkoroval cimmnější metamfetamin, který má silnější účinek, a byl tady už etablovaný na řešem trhu.

Ale je fakt, že ta situace se mění v posledních letech.

[Transcript] 5:59 / Proč je kokain problém

Prochází k tomu, že více kokainů zůstává na našem území, je tady více distribuován také. Výrazně se snížela cena dneska užosežene za gram za nějakých 1500 korun. A na druhé straně se zvyšuje i jeho kvalita, takže my jsme někde kolem 47,50 % přichvátivních letek právě v té dávce kokainů, takže už to není prostě takový ten nízko kvalitní, jak se tady objevoval předtím. Takže se se podačná šířit a šíří se to i v dalekošersších skupinách objevatelství. Předtím to bylo hlavně řekněme taková droga těch bohatších, movitějších vrstev, ale dneska už se to šíří prostě do různých barů nočních klubů a tak dále tam se to skutečně dostává i mezi mládež.

A dá se říct i jak velký problém to představuje. Já chápu, že to je na samostatní traktát, ale možná, kdybychom měli jenom stručně zhrnout, jestli tahle nová kvalita toho, že se tu ocitla nějaká nová droga, kvalitnější droga, kterou si víc lidí může koupit, protože se zvyšuje jejich ekonomická schopnost, jak je to problematické? Moje to problematické jako u každé jiné drogy, to znamená, když můžeme o kokainu, můžeme o tvrdé droze, která má potenciál závislosti, je to prostě droga nebezpečná a její šíření nese svedu sledky, které jsou negativní, jakékoliv jiné drogy. Je fakt, že ten kokain jako takový má trochu pověst, řekněme bezpečnější drogy na ten narigání scéně, protože ty závislosti nejsou tak drtíve, neprikázejí v takovém reklam sledu, jako třeba právě u opiátů, herojnů nebo těch citetických opiátů a má právě i pověst takové koluksusnější drogy, takže tam o to vymezuje a dělá ho i takovým atraktivním právě pro, řekněme, takové fančmekry, díky, kteří doupo, fúvozovkách kvalitnějších drogách.

Já bych ráda využela tu vaší zkušenost a expertízu, toho, když se to drogo opravdu komplexně v tom geopolitickém měřídku. My jsme se říkali, že bychom rádi zmapovali vlastně cestu drogy z místa výroby až k tomu koncovému uživateli, aby si posluchači dovedli představit, co všechno vlastně se po cestě děje. Dá se to popsat, jak cesta drogy v tomhle případě kokainu vlastně vypadá? Tak tím, že jsme asi stráveli několik dnů, ale dá se to pochopitelně velmi stručně popsat. Je to droga, která je produkována zejména v zemích latinské Ameriky, hlavními producenskými oblastmi, oblast Kolumbie, Perubolívě, ale objevuje se neská i v oblasti Amerikdanie, objevuje se fekvádoru, objevuje se v další latinské amerických zemích. Ono to jsou vysí s tím, že vždycky byl produkovat zeména třetičně z odrůdy Erytroxilon koka, ř. Rudodřev koka, ale v současné roby se vlastně v těch zemích více prosezuje odrůda dovogra na tenze, která není tak náročná na půdy. Takže ona ta koka se stupuje do nížen třeba do oblasti Amazonie a tím se šíří její produkce. Ta produkce neskate kokej opravdu chodně vysoká, ono se udaduje se to pěstuje na nějakých 240 tisíce které chcete jen z té oblasti, což ve výsledku představuje produkci roční asi nějakých 2 tisíce tun, toho výsledného čistého kokajem. Pokud se týká, tak kokej spracovává na jednak na takzvanou pastu

[Transcript] 5:59 / Proč je kokain problém

kteřá je potom spracovává na takzvanou volnou bázi a potom na hydrochrodit kľakajinu, to znamená ten bílý prášek a ten už je potom pašová nejrůznějšími cestami do celého světa. Takový výrazným konzumentem vždycky byly spojene státy, které spodřevali tak 50-60% produkce latinská-americké, ale dneska tam velmi výrazně stoupá pravy i úloha Evropy a další zemích, třeba azijských zemí nebo Austrálie. V těch azijských zemích to mluvím o bohatých zemích, jako je Corea, nebo Japonsko, ta Austrálie, to je na tom tak velmi výrazně. Takže ta spodřeba je celosvětová, dneska můžeme mluvit spodre velmi redukovaných odhadů, který přináší si správe o senci mluví od nějaké 22 milionych lidí, který za poslední rok teda tu venstu drogu užili, ale ono těch uživatelů bude podstatně více ještě, protože tady se nezapočítávají takový ty vloženě, příležitostný, občasný uživatel a podobně, takže to spektrum je široké.

Mě popsát, jakými cesta my se tedy ta droga pohybuje po světě. Ona se pochopitelně musí dostat k tomu spodřebiteli, takže za ta léta bylo skutečně vyvěnul to neuvěřitelné množství nejrůznějších metod a cest, jakými je přepravovaná do světa právě z těch produčních oblastí, hlavně tedy z Kolumbie, kde je nejvíce laboratoří. Tamty laboratoře se dneska hodně soustředějí a ta produkce se soustředěje jednak na bývalých ostaleckých územích, protože tam dlouho existoval občanská válka, ale také se to objevu je třeba v oblastech, které jsou pod domorodou samozprávou. Indiánská území těch kůvodních obivatel, které mají samozprávou a tam se to taky začílá docela stahovat. Takže s těchhle z těch území potom přichází do světa nejrůznějšími cestami. Asi nejvíraznější je klasická přeprava kontainerová lodemi, takže se to skrývá v nejrůznějších zásilkách o voce.

U současné době je velmi výrazný trend, když se to třeba napouští do nějakých látyk, třeba do oděvu.

Z těch zemí se vyvází i produkty oděvního průmyslu, tak se to do toho napouští. Nejrůznějšími způsobem se to skrývá v elektronice, v dalších průmyslových materiál.

Ale vyvází se to dneska třeba na polubách leta del kuríry, vloží se to dokonce i třeba ponorkami, nebo v posledních letech se začínají využívat trodnová plavidla, co znamená, tam už ty plavidla ani nemají lidskou obsluhu, ale jsou řijene na jenom na dálku právě pro přepravu drog do Evropy.

Dramatické záběry zmezi národních vod těchého oceanu.

Americká pobřední stráž tam zachytila poloponorku pašeráku.

[Transcript] 5:59 / Proč je kokain problém

Díky!

Ponorku s nákladem kokainu zadržela španilská policie.

Španilské protidrogové útvary o tom, že by se ponorky vydali i přes Atlantik, slychali od roku 2006.

Teď se pašeráky v jedné z nich podařilo vystopovat vůbec po prvé.

Plavidlo zřejmě z Kolumbie uvázlo na Mělčině.

Dva lidi z Ecuadoru skončili ve Vazbě, třetí u Prchle.

Na kanárských ostrovech zadržila policie pašeráky drog.

Na Palubě jachty převáželi jednu a půl tuny kokainu.

Mezi třemi začnými je jeden čech.

Úřady uvedli, že jde o jednu z největších drogových zásilek, kterou se v letošním roce podařilo na kanárských ostrovech zabavit.

Asi 850 kg kokainů zavíc než 2 miliardy korun.

Zásilku drog dnes krabici z banány objevli pracovníci supermarketů výčinně a rychlově nad kněžnou.

A voce převězlalo od skolumbí do Hamburgu.

Od tamtů se dostalo do Česká Gry.

Je to největší záchyd v historii České republiky.

V koncové distribuce při ceně 3 000 korun za gram by tato zásilka vydělala pro dejců výce než 9 miliardy korun.

Podobný případ se v Česku stal v Dubnu 2015.

Tehdy se v zásilce banánu v jednom pražském supermarketu našlo přes 100 kg kokainu.

V té době by takové množství drogy na olici stalo až miliardu korun.

Na spořáku vám to dost necinka.

Kam z penězi, aby byli chráněné před inflací.

Font monetika zhodnotí jakoukoliv částku o 6,5 % a to firmám i do mátnostem.

Více na monetika CZ.

Tohle všechno je nelegální biznis, který popisujeme dá se popzat.

Co po cestě způsobuje,

když vychom začali v těch zemích,

kde se ta droga produkuje,

fungování organizované podoby

toho biznisu, zločinecké, nelegální.

Jakým způsobem to dopadá na té místní společnosti?

Těch dopaduje spoustat úbec

s drogami jako to jsou velké peníze.

A ty peníze jsou reinvestovány,

neustávají někdo ližet,

[Transcript] 5:59 / Proč je kokain problém

když i to se stalo, když byly potírány.
Mekzické drogové kartely
zještěvali ty policisté,
že existovali v těch sítích místnosti,
které byly napakované bankovkami.
Ale takhle se to obyčejně neděje.
Tej peníze jsou buď takzvaně pro pírány.
To znamená, procházejí takovým procesem legalizace.
To proběhá dnes po celém světě
v nejrůznějších bankovních domech
a tak dály, kdy se zakrývá ten původpenis.
A jsou taky reinvestovány.
Potom i těm okchodníkům přináší další sekundální zisky
a vlastně napojujete více na tu danou společnost.
Nejvílezně jí to bylo větidou pravdu skoumi,
kde ty drogové kartely zajíme
v 90. letech skutečně
ovládali velkou část politického spektra,
ovládali ekonomiku,
odhadoje se, že uvrdojeně tam vlastněli
nějakých asi 11% zemědělské půdy,
ovládali tam televize, rády,
sítě, obchodu a podobně.
Takže tady to jen přinášel další zisky.
My se poděváte na ksi nejznámejšího
opiového krále Pavlá Escobara.
V konce v 80. let.
On byl dokonce poslancem
Kolumbijského parlamentu.
Takže tam to šli i do tej politiky.
Tam skutečně existovali skorumpované sítě,
existovali odhady v Kolumbii,
že Kolumbijská anarkomafie
vydává jenom na korumpování
uřitníku nějakých 100 milionů dolaru ročně.
Takže to vytváře o tyhle jen sítě.
A teda došlo kvírazné dedukci,
ale pořád vlastně,
kdy se poděváte na dnešní síry,
kdy se poděváte na Mexiko,
tak zistěvete řednáho
u pravdu tyhlenství peníze
v těch místních ekonomikách
a těch místních společenských prozích

[Transcript] 5:59 / Proč je kokain problém

neustále kolují a ovrydníví
vývoj těch společností.
A dá se říct, kdo s obchodů
s drogami nejvíc profituje
a ve kterou asi fázi?
Pochopitelně,
jako u jiných surovin,
tak je to ten obchodník, ten překupník.
Rozhodně to není ten malý producent
na začátku, který produkuje
a vlastně začnout to v tom uchodu cirkulovat,
tak tam skutečně vidíte,
že nejvící zechce koncentruje právě
kolem těch vývozců a přepraviců.
Pašování kokajnu do Evropy
je na vzestupu belgické úřady
Loni v Antwerpách,
zadrželi rekordník 110 tun drogy.
Vřikají žijetěněř všude
kterého přibývá.
Celníci v Antwerpském přístavu vymýšlí,
jak zastavit nebývalý přísun drogových zásilek.
Ono se hodně v Evropském kontextu
mluví o tom, že se stává
v rámci Evropské unie kokajnové království
z Belgie.
Jak se to stalo a prodzírou na Belgije?
Ono se nemluví,
jenom o Belgije mluví se i o Nizozemí,
kde teda sami policisté
začali hovořit o Nizozemí
jako států.
Belgija a Nizozemí je takové spojitá nádoba.
Když dojde k jedné zemi k něčemu kolem drog,
tak se to automaticky děje reflexně
i v té druhé.
On je takovou skutečně propojene.
Hodně to jsou vysí s umírněnou drogou
politikou, kterou zahájilo Nizozemí
a v zčásti Belgii
už někdy v se nudysátých letek
takovou liberální politikou, která vedla
k tomu, že se tam přes přístavit
natáhli drogové organizace do Nizozemí.

A třeba je odsud provádět svůj bizny
dále do Evropy.
To mělo velmi negativní efekt v Tom Henson
kdy na jednou začali zjišťovat
politici ekonomové,
že jim překvapivě mnoho peně
zprávi znergání obchodu z drogami
začíná kolovat v ekonomice.
Takže proto ten nehrkostát
a proto ty deklarace
od těch dolgových králostvých.
A tě je se tam to same, co jste popisoval
třeba v zemích Platinské Ameriky
nebo i v některých zemích třeba azijských
nárůst korupce
nebo různáta negativa toho,
že by ten zločin prorůstal
třeba do politiky státní správy a tak dále
jsme toho světky
i v Evropských zemích v nějaké míře.
Tak ono to tady není zase až tak vysoké,
kdychom tady skutečně jako by je nacelzovali,
děje se to, že
jsem přicházejti to obchodnici,
že to tady obchodováno a že ty peníze
jsou tady reinvestovány.
Ale rozhodně to nejsou úrovně jako někde
v producenckých zemích, to se nedá říct.
Zatím ten Evropský kontrolní sysem
funguje docela dobře a řekněme,
že se i zdokonalo je v těchlenstvých oblastech.
Třeba dnes řekněme si
velkou část proti drogových operací
realizují nějaké polití sté,
kteří jsou u Věšny, se moupali a běhají
někde po džungli, ale jsou toho lidé
v kravatách, který sedí u počítačů
a kontrolí právě toky peněz.
A psa ty leta
s nach nějakým způsobem
potřít nelegální obchod s drogami,
ukázalo se, která cesta
může být nejefektivnější.
Na jedné straně jste změňoval,

[Transcript] 5:59 / Proč je kokain problém

že tady třeba v Evropě v Nizozemsku v Belgi otevřeli dveře obchodu s drogami liberální politiky.

Na druhé straně tu máme třeba hodně nekompromisní válku proti drogám bezpojený státek, kde už se teď otevřením mluví o tom, že ta strategie neprinesla úspěch, který si americké úřady před několika dekáda myslíbovali, když ten program zahájovali.

Má se nějaká z těch cest jako efektivní?

Poclet je to, co můžeme dělat, tak to je potlačovat ten obchod u produkci po celém řetěstci.

Produkci obchod a vlastně konzumaci můžeme na to působit.

Ani jedna z těch cest ty nisamonosná.

Jak vám někdo začne tvrdit, prostě legalizujeme to a všechno si vyřeší, tak vám to fungovat, nebude.

Už vidíme. Stejně tak, když vám někdo začne tvrdit, tak to prostě zavřeme, to byl právě ten pokus spojených států, který se snažili ta jedne straně ten problém regulovat, na druhé straně se snažil nepopudit si vlastní voliče, tak se to snažili řešit mimo území spojených států, těmi svými drogovými válkami.

Takže to taky nefunguje.

Ono v pravdu je to komplexsní záležitost.

Když se na tu podivan perspektivu těch vící jak 30 let, co se v tom pohybuje, tak ono v podstatě ten klíčový problém je ten koncový zpotřebitel.

Takže mě pořád nedokážeme, jednoruchou věc nedokážeme vysvětlit lidem, že nad spávací nějakými chemikáli rmi, to neznamená, že si tím nějak obohatíme život.

Tohle jste tady prostě nezaznivá a je to za základní chyba.

Ty policisté odvedou svou práci, celníci odvedou svou práci, to znamená,

[Transcript] 5:59 / Proč je kokain problém

budou to regulovat, budou se to snažit nějakým způsobem
ovlynit, ale dokud bude existovat
poptávka, tak ten obchod prostě pojede dá.
Newjorský soud poslal do vězení
na 45 let jednoho z nejobávanějších
narkobaronů Daria Antonia Usugu.
Letos vletnou se usoudu
v Newjorku přiznal k pašování kokainu
do spojených států
a k založení i vedení ozbrojené
polvojenské skupiny.
Kolumbiec podle obžalovy narizoval
vraždy lidí a zorganizoval dodání
téměř stovky tun kokainu do spojených států.
Usoudu svých činů letoval.
Omlouvám se vládám spojených
států a kolumbie a obětem
o zločinu, kterých jsem se dopustil.
Českému rozhlasu se
s svým příběhem svěřila Magda
že na ve středním běhu se nechala
najmů tmafi k tomu, aby převezla kokain
z brazilského Saú Paula
do makédomské skopie.
Níky jsem si nepředstavila,
že by mě mohli
za to zavřít,
že by mě mohla policie
chytit na letišti. Myslá jsem si,
že jako turistka mi to projde.
Soutý vyměřil
osmiletý trest.
Po odvolání skrátil odměti svobody
na pět let a osm měsíců.
A dá se mluvit také o nějaké
společenské odpovědnosti
na straně těch koncových uživatelů.
Dá se vyčíslit nebo nějakým
způsobem sformulovat
jaké zločiny třeba rekreačním
užívání drog, ten dotičný
mnoho pomáhá páchat,
nebo co si má představit
když to malé množství drogy

si od nějakého překupníka
beraje, ale zároveň
zatím je tedy ten obrovský příběh
toho, co všechno ta droga překonala
a jakou cestu za sebou nechala
i na lidských osudech.
Při to má se přiznáv někdy
zůstává, rozumstá,
protože my třeba řešíme takové
věci, že bysme neměli
užívat třeba plastická barička
ale neřeší se to,
že tady na toho drogové cestě,
že jsou vysíjí s obrovským rostinem
lidského marazmu, kterými podporujeme,
tím, že to nakoupujeme.
Vybec neřešíme ty škodliviny,
ty negativní věci, který jsou vysíjí právě
zlá kupem drog, pro nás je to
něco, co nechápeme ubez těch šerších
souvislostí. On je to trošku
spojenostou filozofii
těch drogových politik našich, protože
si hodně představujeme, třeba ten
dobez muna Česká a není to jen u nás
něco jako izolovaného,
že ty drogy se týka jenom nás a tak dále
neuvěřomově jenbe si, že jsme součástí
jakého si většího celku,
že by jsme měli v tomhle cestě
taky působit, že by jsme tohle
měli řešit v nějakých šerších souvislostech.
Že to je globální problém,
který vyžaduje globální řešení.
A přichází v tuhle chvíli, co se týče
těch drogových politik, někdo s ideou
učině přerušit ten typ
vlastně toho průmyslového řešce,
za který se to možná si dá označit
ve chvíli, kdy to je tak obrovský trh.
Tak ono pochopitali, že si všetně
těch debat, které běží ve světě
tak se oblivujou právě silné
legalizační debaty v oblastitě

[Transcript] 5:59 / Proč je kokain problém

těch takzvaných měkkých drog, to se týká hlavně kanabinoidů, ale objevuje se třeba i takzvaná redesan, psichiadejí, kto jsou halucinogeny, haluceně rední látky.

Měl jsem v tom, že by se měli v nějakým způsobem uvolnit i regulace těch látky a podobně, takže si tendence jsou, ale jak říkám, není to příliš samonostné. Ono se to může provádět, ale nesměn to provádět v nějakých malých izolovaných zemích nebo skupinách. Je tady skutečně potřeba mezinárodní evropská spolupráce, evropská devoda, společná evropská strategie. Tam je zřejmě ta cesta, jakým způsobem to rozumě oblivnit.

A co se týče tvrdý trok, pozorujete třeba něco takového, že by se měnila nějakým způsobem ta společnská akceptace, protože přece v konečném efektu jde o to, na čím se ta společnost dohodné, co považuje za nebezpečné a co považuje za méně nebezpečné. Mění se v tomhle ohledu nějak trend. Mění se velmi dramaticky, když to vezmeme ve světě, tak zeštějeme jednak teda změny struktury, kdy registrujeme obrovský nástup syntetický trok.

To se týká i třeba našou území, když se podíváme, tak tady vydírazně klesají ty klasické drogy, jako je heroín, právě opiáty, ale nastupují nové a nové syntetické drogy.

A je fakt, že u těch syntetik kde si třeba uvědomují, že nějaký heroín nebo tak to už je pro něj symbol, jakého si nebezpečí, takže když se podíváte na čty, takram prostě, ale jestli tě někdo

[Transcript] 5:59 / Proč je kokain problém

ujiští na heroínu, tak ho něj rychle zdrhení.
Na druhé straně, pokud se týká syntetik
těch nových látech, který nastupují,
tak jsou učiním lidi o tevření,
experimentují z koušejí,
a přitom v téhlen stělátky jsou
často daleko, daleko, nebezpečnější.
To se týká některých,
kterých úmělých opiátů, fentanech,
to je obrovský problém,
týká se tady třeba jít parvitinu, metanfetaninu,
to je taky velmi nebezpečná droga.
Když tě lidi, jak by zustávají otevřenější.
U kokainu je to vlastně velmi podobné,
protože jak jsem říkal na začátku,
ten je v tom společenském kontextu
pořád považovánou za jakou si ju luxusní
v podstatě bezpečnou drogu,
což ale není pravda.
Merozslav Nožina, sociální antropolog
a výzkumný pracovní k ústavu
mezi národních vztahů.
Děkujeme. Také děkuji.
A to je ze čtvrtěčního vydání
podcastu 559 Vše.
Vratte se za námi, kdy koli nase znam zprávy,
do podcastových aplikací
i na platformu podcasty.cz
Pokud pro nás máte nějaký typ,
nápad, či komentář,
píšte nám na adresu za minutu 6
za vynáč s z.c.
Najdete nás i na sociálních sítích Instagram
a Twitter.
To byla Lenká Kabrhalová.
Těším se zítra.